

Příspěvek na bydlení od Ministerstva práce a sociálních věcí

- Tento příspěvek pomáhá **kompensovat vysoké náklady na bydlení - včetně elektřiny a vytápění**. Má podpořit širokou škálu domácností s vysokými náklady na bydlení a nižšími nebo středními příjmy. Nezáleží, jestli bydlí ve vlastním bytě či domě, v nájmu nebo podnájmu, družstevním bytě nebo třeba trvale na své chatě.
- **Stát díky tomuto příspěvku uhradí veškeré náklady na bydlení (např. nájem vč. energií a služeb) nad 30 % a v Praze 35 % příjmů domácností – samozřejmě do výše normativů, které zaručují zastropování**. Tedy zákon zaručuje, že když někdo platí nájem třeba v luxusním bytě v centru Prahy, tak jde o jeho vlastní rozhodnutí a na tento příspěvek samozřejmě nedosáhne.
- Veškeré kroky koordinujeme na úrovni vlády, aby se tento nástroj pomoci co nejlépe navzájem doplňoval s úsporným energetickým tarifem. Průměrná výše (nyní **převyšuje 4100 Kč měsíčně**) i počet žadatelů (více než 177 tisíc vyplacených příspěvků za červenec) kontinuálně rostou a očekáváme, že dále porostou.
- O příspěvek lze požádat formou jednoduchého nástroje, **nového online formuláře, který velká většina lidí může vyplnit z pohodlí domova**.

JAK JE TO S NORMATIVY:

- **Nárok na tento příspěvek má každý, kdo za bydlení platí částku přesahující třetinu jeho příjmů A ZÁROVEŇ třetina příjmů není vyšší než normativní náklady na bydlení stanovené zákonem**. Naprostá většina domácností (cca 70 %) se ale do normativů bez problémů vejde.
- **Normativ = Normativní náklady na bydlení** jsou stanoveny jako průměrné celkové náklady na bydlení podle velikosti obce a počtu členů domácnosti. V říjnu by mělo být uskutečněno zvednutí normativů, záměrem je reagovat na rostoucí ceny energií a rozšířit podporu ohroženým domácnostem
- *Ministerstvo práce a sociálních věcí zvažuje také rozsáhlejší úpravu normativů, která by lépe odrážela cenové mapy. Nyní je zohledněna jen velikost obce a metropole je samozřejmě zvlášť. Ale víme, že tady jistě nerovnosti jsou, třeba logicky mezi cenovou hladinou ve dvou stejně velkých městech, např. Černošice a Rýmařov, kde jsou nejen ceny nájmu extrémně odlišné.*

Přehled částek normativních nákladů na bydlení pro příspěvek na bydlení

Normativní náklady na bydlení jsou stanoveny jako průměrné celkové náklady na bydlení podle velikosti obce a počtu členů domácnosti. Zahrnují nájemné, resp. srovnatelné náklady a ceny služeb a energií. Jsou propočítány na průměrnou spotřebu služeb a energií a přiměřenou velikosti bytů pro daný počet osob v nich trvale bydlících.

a) nájemné a podnájem

Počet osob v rodině	Měsíční náklady na bydlení podle počtu obyvatel obce v Kč														
	Praha			více než 100 000			50 000 - 99 999			10 000 - 49 999			do 9 999		
	2021	2022	2022 nově*	2021	2022	2022 nově*	2021	2022	2022 nově*	2021	2022	2022 nově*	2021	2022	2022 nově*
jedna	8 775	9 001	10 121	6 965	7 151	8 271	6 637	6 815	7 935	5 653	5 809	6 929	5 476	5 626	6 746
dvě	12 205	12 499	13 629	9 729	9 967	11 097	9 279	9 507	10 637	7 934	8 131	9 261	7 689	7 880	9 010
tři	16 337	16 705	18 312	13 099	13 393	15 000	12 511	12 792	14 399	10 752	10 992	12 599	10 432	10 664	12 271
čtyři +	20 077	20 521	22 495	16 172	16 528	18 502	15 463	15 803	17 777	13 341	13 632	15 606	12 955	13 237	15 211

*obsahuje připočtené částky mimořádného navýšení k normativním nákladům na bydlení pouze na rok 2022 dle návrhu novely zákona o státní sociální podpoře

b) vlastnické, družstevní a věcné břemeno

Počet osob v rodině	Měsíční náklady na bydlení		
	2021	2022	2022 nově*
jedna	4932	5 052	6 232
dvě	7045	7 213	8 432
tři	9605	9 828	11 561
čtyři a více	11944	12 221	14 368

*obsahuje připočtené částky mimořádného navýšení k normativním nákladům na bydlení pouze na rok 2022 dle návrhu novely zákona o státní sociální podpoře

Pro nárok na příspěvek na bydlení je zjednodušeně možné říct, že je třeba splnit tři zásadní podmínky:

1. osoba či rodina bydlí v bytě na základě nájemní smlouvy, či je vlastníkem obývané nemovitosti, popř. je členem bytového družstva, **nově také podnájem a služebnosti (věcná břemena)**
2. 30 % příjmů (v Praze 35 %) osoby či rodiny nestačí na úhradu nákladů na bydlení a
3. 30 % příjmů (v Praze 35 %) je nižších než tzv. normativní náklady na bydlení

Příklad 1

- 2 senioři
- Příjem starobní důchod 7 800 Kč + 14 500 Kč = 22 300 Kč
- Bydlí v nájemním bytě v obci Brno (cca 383 tis. obyvatel)
- Skutečné náklady na bydlení 12 000 Kč
- 30 % příjmů = 6 690 Kč
- Normativní náklady na bydlení 11 097 Kč

Podmínka 1 = náklady na bydlení jsou vyšší než 30 % příjmů – zde splněno (12 000 je větší než 6 690)

Podmínka 2 = 30 % příjmů je nižší než normativní náklady na bydlení – zde je splněno (6 690 je menší než 11 097)

Výpočet příspěvku na bydlení:

Příspěvek na bydlení = skutečné náklady na bydlení (nejvýše do nákladů na bydlení) – 0,30 (0,35 v Praze) x příjmy rodiny (jsou-li příjmy nižší, než je životní minimum rodiny, počítá se s životním minimem rodiny)

Příspěvek na bydlení = 11 097 – (0,30 x 22 300)

Příspěvek na bydlení = 11 097 – 6 690

Výše příspěvku na bydlení bude 4 407 Kč

Příklad 2

Petra je samoživitelka a bydlí v nájemním bytě v Olomouci se dvěma dětmi ve věku 8 a 11 let. Její čistý měsíční příjem je 27.290 Kč. Za nájem a náklady na bydlení vydá každý měsíc 15.620 Kč. Může tedy získat od státu příspěvek na bydlení ve výši 6.813 Kč měsíčně.

OTÁZKY A ODPOVĚDI K NOVÉMU PŘÍSPĚVKU NA BYDLENÍ:

Kompletní informace a nový formulář najdete zde: www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-na-bydleni

V případě nesnází nebo dotazů můžete v pracovní době zavolat na call centrum Úřadu práce: +420 800 77 99 00.

Proč mám žádat zrovna o příspěvek na bydlení? Nepomůže stát plošně s rostoucími cenami energií všem?

Není možné rozdávat peníze všem, když čelíme rekordnímu zadlužení státní pokladny. Příspěvek na bydlení je nejdostupnější nástroj pomoci státu, na který mají nárok díky lednovému navýšení normativů stovky tisíc domácností, ovšem doposud jej čerpá jen část z nich. Proto přicházíme s maximálním možným zjednodušením, abychom pomoc přiblížili i lidem, kteří se kvůli rostoucím cenám bydlení, zejména za vytápění a elektřinu, dostali do finančních problémů.

Co potřebuji pro vyplnění nového formuláře?

Pro přihlášení je třeba elektronická identita občana. Díky tomu se automaticky vyplní základní údaje o žadateli. Dál se vyplňují a prokazují (formou naskenovaných nebo vyfocených příloh) zjednodušeně řešeno všechny doklady o příjmech domácnosti za uplynulé čtvrtletí a doklady o nákladech za bydlení. V případě nájemního bydlení je třeba přiložit nájemní smlouvu. Dále je třeba doložit platby za energie a služby, třeba bankovní výpis nebo SIPO.

V čem je to jednodušší? Kolik času ušetřím?

Především nemusíte nikam chodit ani shánět žádné úřední dokumenty. Vyplňuje se jediný formulář, přílohy stačí vyfotit na chytrý telefon a nahrát do systému. Ten je nově uživatelsky vlídnější, vyplňují se vždy jen nezbytné položky a oproti původnímu formuláři dokáže nový systém odhalit některé chyby, kterých se žadatelé při vyplňování formuláře mohou dopustit. Našeptávač vždy poradí a vysvětlí, co se do dané položky zadává a jaké jsou varianty. Výrazně se tak zkrátí potřebný čas, který s podáním žádosti strávíte.

Jak zjistím, jestli mám na příspěvek nárok?

Zjednodušeně řečeno platí pravidlo, že nárok má každý, kdo za bydlení (např. nájem vč. energií a služeb) platí částku přesahující třetinu jeho příjmů a zároveň třetina příjmů není vyšší než normativní náklady na bydlení stanovené zákonem. Požádat mohou vlastníci nebo nájemci, nárok můžete mít i když bydlíte trvale na vlastní chalupě nebo v podnájmu. Pokud si nejste jistí, můžete si vyplnit orientační kalkulačku, trvá to jen pár minut. **Kalkulačka** ukáže, jestli můžete mít nárok a jak vysoký příspěvek na bydlení přibližně můžete dostat. [Orientační výpočet příspěvku na bydlení \(energetickyprispevek.cz\)](http://energetickyprispevek.cz)

Za jak dlouho musím o příspěvek na bydlení žádat znovu?

Díky změně zákona už nemusíte. Dosud se žádost podávala znovu každý rok, teď stačí vyplnit formulář online (anebo požádat na Úřadu práce) a následně chodí peníze každý měsíc pravidelně. Od 1. ledna 2023 bude stačit aktualizovat údaje o příjmech a nákladech na

bydlení jen dvakrát ročně, doposud je to čtvrtletně. Toto bude možné udělat opět v online prostředí bez nutnosti chodit osobně na úřad.

Když jsem důchodce, co konkrétně potřebuji k prokázání příjmů a nákladů na bydlení?

U seniorů, pokud nemají kromě důchodu další příjem, je vyplnění formuláře nejjednodušší. Stačí totiž zaškrtnout, že žadatel pobírá důchod a my už si data ověříme sami. Není tedy třeba shánět žádné další potvrzení. Pouze platí, že se musí dokladovat kompletní uhrazené náklady za bydlení. Když bydlíte ve vlastním, ověříme si to sami v katastru. Pokud ne, tak stačí kopie nájemní smlouvy, dále také účty za energie a služby spojené s bydlením.

Kdy přijdou peníze, když požádám hned na začátku července?

Není třeba spěchat, ale ani zbytečně žádost odkládat. Dá se žádat tři měsíce zpětně a pokud v těchto měsících měl žadatel nárok na příspěvek, tak mu za čtvrtletí celková částka přijde na účet najednou zpětně. Po posouzení žádosti dochází k výplatě do 30 dnů, obvyklá bude výplata v řádu jednoho nebo dvou týdnů, pokud vše bude v pořádku a nebudou např. chybět přílohy. Pokud žádost není úplná, ozveme se klientovi na e-mail nebo telefon a požádáme, aby doplnil, co je třeba.

Mohu pomoci třeba své babičce, když si s online prostředím neví rady?

Podmínkou je elektronická identita žadatele, tedy v tomto případě babičky. Třeba bank ID má většina běžných uživatelů bankovních účtů, často o tom neví. Vyřízení elektronické identity na Czech pointu trvá přibližně 15 minut a zvládne ho každý dospělý občan. Pak už se stačí přihlásit a začít vyplňovat. Určitě starší lidé ocení, když jim zapůjčíte svůj počítač nebo jim s vyplňováním, třeba v jejich tabletu, pomůžete. Srozumitelnost formuláře jsme si předem vyzkoušeli u vzorku seniorů a s rezervou do hodiny byli schopni žádost vyplnit a odeslat.

Jak se prokazuje příjem, pokud sdílím domácnost s OSVČ?

Má-li osoba, s níž sdílíte domácnost, příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, pak je třeba podat standardní žádost (papírový formulář nebo tentýž formulář ve formátu PDF, který lze odeslat s elektronickým podpisem). Bohužel zatím tuto zjednodušenou online žádost není možné využít v případě, že příjmy žadatele nebo další společně posuzované osoby pocházejí ze samostatné výdělečné činnosti.

Co s vysokými splátkami u hypoték?

Debatu o určitém zohlednění hypoték při nároku na příspěvek na bydlení Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) vede, a to v širším kontextu pomoci. Ne ale pouze v kontextu příspěvku na bydlení. MPSV spolupracuje s Českou bankovní asociací, díky které má relativně přesné údaje o tom, jak hospodaří české domácnosti a jak zvládají splátky hypoték při růstu nejen nákladů na bydlení, ale také úrokových sazeb. Diskutuje se o nějaké přesně vymezené části lidí, kteří mají nebo v řádu následujících měsíců budou mít vážné problémy se splácením hypoték, např. těch, kde skončila fixace a úroky se výrazně navýšily a neexistuje standardní možnost řešení, tedy třeba prodloužení hypotéky.

Příspěvek na bydlení původně nebyl konstruován jako nástroj pomoci těm, kdo bydlí ve vlastním a splácí hypotéku. **Do nákladů na bydlení se hypotéka nezapočítává, protože na ni je v současnosti nahlíženo jako na investici do vlastního bydlení.**

Mimořádná okamžitá pomoc (MOP)

- Prostřednictvím této dávky může Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytnout **pomoc v situacích nepříznivého a mimořádného charakteru, které je třeba řešit bezodkladně**. V odůvodněných případech lze dávku poskytnout opakovaně. MOP může pomoci třeba **s náhlými jednorázovými výdaji**.
- Na základě metodických úprav u MOP je možné od 1. 7. 2022 poskytnout MOP na základě tzv. jiné události. Po metodickém usměrnění bude pomoc poskytována osobám využívajícím přístrojové vybavení pro domácí umělou plicní ventilaci (ventilátor, odsávačka, oxymetr prstový, manometr, ambuvak). Záměrem je podpořit osoby, kterým byl zdravotnický prostředek propůjčen/pronajat zdravotní pojišťovnou.
- Dávka může být přiznána ve výši 2000 Kč za jeden kal. měsíc. Žádost může být uplatněna zatím v letošním roce, a to vždy na dobu 3 měsíců, aniž by se administrativně zatěžovala osoba nebo ÚP. Tzn. osobě bude vyplaceno 6000 Kč a v oznámení/rozhodnutí bude uvedeno, že částka odpovídá podle údajů MOP navýšení energií za 3 měsíce.
- Za leden-červen 2022 bylo vyplaceno formou MOP celkem 323,4 mil. Kč (více než trojnásobek proti stejnému období 2021) s průměrnou výší 2 945 Kč, kdežto v roce 2021 činila MOP v průměru 4 228 Kč.

Valorizace penzí

- V letošním roce dochází k valorizaci důchodů třikrát: od ledna, června a nyní od září. Celkově jde o zvýšení o 15 %, v průměru u starobního důchodu jde o navýšení bezmála o 2500 Kč.
- Od ledna 2023 dojde k další valorizaci, bude to **průměrně minimálně o 850 Kč u starobního důchodu**. Valorizace se opět bude týkat i důchodů invalidních a pozůstalostních.
- **!!Od ledna se ke starobním důchodům bude přičítat výchovné: činí 500 korun za každé vychované dítě, neplatí tedy původně zamýšlené omezení pouze na tři děti. Takže kdo vchoval dvě děti, získá k důchodu 1000 korun navíc, je to velký úspěch naší lidové strany.**
- Díky valorizacím a výchovnému bude nárůst starobních důchodů opravdu razantní, zároveň víme že to je potřeba. **Důchody tak v lednu budou průměrně o 17 % vyšší než minimální mzda.**
- **Příjem žádostí začne v září**. Většina žen (1, 4 milionu) dostane výchovné od ledna automaticky. Žádat (na Českou správu sociálního zabezpečení nebo přes jejich ePortál) budou muset tyto skupiny:

- **Muži, kteří vychovávali děti** – Pokud dítě vychovával muž, musí o výchovné požádat vždy a zároveň výchovu doložit. Je nutné si tuto situaci ohlídat, jinak se výchovné automaticky přizná matkám dětí.
- **Ženy bez započítané výchovy** – Důchodkyně, které nemají započítanou výchovu do důchodu, nezískají výchovné. Konkrétně se to týká žen, které výchovu nedoložily. Nebo žen narozených v roce 1962 s jedním dítětem, které již odešly do předčasného důchodu. Tyto ženy již nemají nárok na snížení důchodového věku z důvodu výchovy (postupně totiž dochází ke zvyšování věku odchodu do důchodu). **Pro získání výchovného bude nutné výchovu dítěte doložit.**
- **Ženy a muži s transformovaným důchodem a potřebnou dobou pojištění** – Starobní důchodci, kterým byl důchod takzvaně transformován z invalidního důchodu v 65 letech, mají na výchovné nárok pouze tehdy, když splní podmínku minimální doby důchodového pojištění (dnes je 35 let). V takovém případě bude nutné o výchovné požádat.
- **Ženy a muži se zaniklým starobním důchodem** – Lidé, kteří získali starobní důchod, ale zanikl jim z důvodu, že jejich stávající invalidní důchod byl vyšší, mají na výchovné také nárok. Bude ale nutné o něj požádat, nárok vznikne poté, co se v 65 letech tento důchod transformuje na starobní.

Konkrétní modelové příklady současné pomoci státu různým skupinám obyvatelstva najdete zde: [www.kdu.cz/aktualne/zpravy/marian-jurecka-\(kdu-csl\)-rodina-se-dvema-detmi-muz](http://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/marian-jurecka-(kdu-csl)-rodina-se-dvema-detmi-muz)